

ЗМІСТ

Секція 1. РОЛЬ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

<i>Алімова Вікторія Іванівна, Сівіцька Світлана Павлівна</i> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ФІНАНСУВАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ	11
<i>Акінішина Олександра Володимирівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ	14
<i>Бондаревська Ольга Миколаївна, Дахно Олена Миколаївна</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ ТА РОЛЬ ОПОДАТКУВАННЯ.....	16
<i>Василенко Олександр Ігоревич, Дахно Олена Миколаївна</i> ФІНАНСОВІ ВЕКСЕЛІ: ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	19
<i>Вихор Катерина Сергіївна, Семенець Влада Василівна, Ставнича Марина Миколаївна</i> ОКРЕМІ АСПЕКТИ СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ЗІ СВІТОВИМИ БАНКІВСЬКИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ	22
<i>Глук Олена Юріївна</i> СУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	24
<i>Городенська Анастасія Олександрівна, Ставнича Марина Миколаївна</i> ПРОБЛЕМА НАДАННЯ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ КРЕДИТІВ НА РЕАЛІЗАЦІЮ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ	27
<i>Джурка Віталій Васильович, Дахно Олена Миколаївна</i> РОЛЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ОПОДАТКУВАННЯ У ФОРМУВАННІ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ	30
<i>Заборовець Юлія Олександрівна</i> ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА У СТИМУЛЮВАННІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ.....	32
<i>Зверева Анастасія Олександрівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	35
<i>Килимиста Олеся Володимирівна, Дахно Олена Миколаївна</i> ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	37
<i>Лебедин Анна Григорівна</i> ДИНАМІКА ТА ПРОБЛЕМИ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ.....	40

<i>Леус Дарина Володимирівна</i> СТІЙКІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	43
<i>Лугова Альона Володимирівна, Дахно Олена Миколаївна</i> ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ.....	44
<i>Мокра Ольга Іванівна, Штепенко Катерина Павлівна</i> РОЛЬ ДЕРЖАВИ В РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ.....	47
<i>Олешко Володимир Вікторович, Назаровська Вікторія Михайлівна</i> <i>Ставнича Марина Миколаївна</i> ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	50
<i>Ревека Вікторія Володимирівна, Дахно Олена Миколаївна</i> НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	52
<i>Sivitska Svitlana Pavlivna</i> FOREIGN EXPERIENCE OF ALTERNATIVE ENERGY INVESTMENT: SWEDEN	55
<i>Свіцька Світлана Павлівна</i> ФАКТОРИ МАКРО - ТА МЕЗОВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ.....	56
<i>Сікач Лариса Володимирівна, Дахно Олена Миколаївна</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТА РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ.....	59
<i>Татаренко Ірина Леонідівна</i> РОЛЬ І МІСЦЕ ЛІЗИНГУ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ.....	62
<i>Хазарова Тетяна Анатоліївна</i> ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЖИТЛОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	65
<i>Шевченко Людмила Іванівна</i> СОЦІАЛЬНО – ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРЕВАГИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	67
<i>Юрачковська Марина Володимирівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЛІЗИНГОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	70

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

<i>Білогубова Марина Сергіївна</i> ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ПРОГРАМ СПРИЯННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ НАСЕЛЕННЯ ЖИТЛОМ	72
<i>Волошко Аліна Олександрівна, Волошко Лариса Борисівна</i> ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ І МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	74
<i>Дикопавленко Олена Олександрівна</i> ДЖЕРЕЛА ВИНИКНЕННЯ ЗАГРОЗ БЮДЖЕТНІЙ БЕЗПЕЦІ.....	76
<i>Дубіщев Віктор Петрович, Глушко Аліна Дмитрівна</i> КОРЕЛЯЦІЙНИЙ ЗВ'ЯЗОК ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	79
<i>Костенко Євгеній Олександрович</i> ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВИДОБУТКУ СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	81
<i>Мендюков Максим Сергійович, Черненко Аліна Сергіївна, Ставнича Марина Миколаївна</i> ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	84
<i>Мороховець Ірина Олексіївна, Пугач Олександра Анатолівна</i> ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	86
<i>Носенко Маргарита Володимирівна, Птащенко Ліана Олександрівна</i> МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ТІНЬОВОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	88
<i>Онищенко Світлана Володимирівна, Пугач Олександра Анатоліївна</i> ТІНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ В УКРАЇНІ ЯК РЕАЛЬНА ЗАГРОЗА ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ.....	91
<i>Рева Ігор Едуардович</i> ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ	93
<i>Рева Олексій Едуардович</i> ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО РОЗРАХУНКУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	96
<i>Рибас Вікторія Сергіївна</i> ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	98

<i>Ставнича Марина Миколаївна</i> ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ СОЦІАЛЬНО – ОРІЄНТОВАНОГО БЮДЖЕТУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	101
<i>Topol Vladyslav Volodymyrovych</i> UKRAINE’S PUBLIC DEBT AND EMPIRICAL ANALYSIS OF ITS INFLUENCE ON ECONOMIC GROWTH ON A SAMPLE OF EU.....	103
<i>Федіна Ольга Ігорівна, Ставнича Марина Миколаївна</i> АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОГО БОРГУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	106
<i>Чернікова Тетяна Василівна</i> ОБґРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА» В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	108
<i>Черняк Сергій Володимирович, Птащенко Ліана Олександрівна</i> БОРГОВА БЕЗПЕКА ЯК ЕЛЕМЕНТ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	110

Секція 3. ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

<i>Манжос Світлана Борисівна, Арушанян Карен Самсонович</i> РЕФІНАНСУВАННЯ БАНКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДТРИМАННЯ ЇХ ЛІКВІДНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	113
<i>Бібікова Іванна Олегівна</i> УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РИЗИКАМИ БАНКІВСЬКОЇ УСТАНОВИ	116
<i>Верещака Таміла Петрівна, Титаренко Оксана Михайлівна, Довгаль Юлія Сергіївна</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	119
<i>Власенко Наталія Сергіївна</i> ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ.....	122
<i>Горбань Олеся Валеріївна, Головка Валерія Олександрівна, Довгаль Юлія Сергіївна</i> ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ ..	124
<i>Задорожна Крістіна Юріївна</i> ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ РИЗИКІВ СПОЖИВЧОГО КРЕДИТУВАННЯ.....	126
<i>Зіненко Ігор Сергійович, Манжос Світлана Борисівна</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ БАНКІВСЬКИХ МЕТАЛІВ В УКРАЇНІ	128
<i>Казнадій Аліна В’ячеславівна, Манжос Світлана Борисівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОСТКРИЗОВОГО ПЕРІОДУ	130

<i>Клименко Юлія Андріївна, Завора Таїна Миколаївна</i> ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ БАНКІВ І СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ	133
<i>Левченко Катерина Володимирівна, Заборовець Юлія Олександрівна</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ БАНКУ	135
<i>Левченко Роман Іванович, Довгаль Юлія Сергіївна</i> ОВЕРДРАФТНЕ КРЕДИТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОПОВНЕННЯ ОБОРОТНИХ КОШТІВ КЛІЄНТІВ БАНКУ	138
<i>Буркова Ілона Сергіївна, Литвинчук Ганна Сергіївна</i> ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КРЕДИТУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ НА ПРИДБАННЯ ЖИТЛА	140
<i>Кратенко Руслан Володимирович, Манжос Світлана Борисівна</i> ОПЕРАЦІЇ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ З ПЛАСТИКОВИМИ КАРТКАМИ	141
<i>Москаленко Юлія Едуардівна, Манжос Світлана Борисівна</i> ОСОБЛИВОСТІ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД	145
<i>Нездойминога Марина Юріївна, Кобесова Оксана Гіанівна, Довгаль Юлія Сергіївна</i> УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ ТА НАПРЯМИ МІНІМІЗАЦІЇ	148
<i>Рожко Анастасія Аркадіївна</i> СУЧАСНИЙ СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КРЕДИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БАНКІВ УКРАЇНИ	151
<i>Савченко Тетяна Валеріївна</i> ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ БАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ УКРАЇНИ	152
<i>Семено Тетяна Володимирівна, Ставнича Марина Миколаївна</i> ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ МОНЕТ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ЗМІЦНЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ КРАЇНИ.....	154
<i>Слюсар Марія Вікторівна, Манжос Світлана Борисівна</i> УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ У ПЕРІОД ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	157
<i>Фідря Віталій Вікторович</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ.....	159
<i>Чечота Марія Андріївна, Десятник Анна Володимирівна, Довгаль Юлія Сергіївна</i> БАНКІВСЬКІ ПЛАТІЖНІ КАРТКИ: РИЗИКИ ТА ПЕРЕВАГИ РОЗВИТКУ	162

<i>Чиркова Марія Геннадіївна</i> СТАН БАНКІВСЬКИХ ДЕПОЗИТІВ В УМОВАХ ПОЛІТИКИ МОНЕТАРНОГО ПОМ'ЯКШЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	164
<i>Шевчук Тетяна Андріївна, Довгаль Юлія Сергіївна</i> МОЖЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ	166
<i>Шостак Руслан Олександрович, Чаус Тетяна Володимирівна, Довгаль Юлія Сергіївна</i> ПРОБЛЕМИ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З БАНКІВСЬКИМИ МЕТАЛАМИ	168

Секція 4. ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

<i>Барабаш Валерія Григорівна</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	171
<i>Довгаль Юлія Сергіївна</i> МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПІДТРИМКИ ТА СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ ІННОВАЦІЙНИХ СТРУКТУР	173
<i>Карпунцов Микола Віталійович</i> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ РИЗИКОСТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ	176
<i>Комарчук Юрій Олександрович, Савицька Олена Ігорівна</i> СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ	178
<i>Лугова Альона Володимирівна</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА	180
<i>Малик Ольга Володимирівна</i> РОЛЬ ІНТЕГРАЛЬНОГО ПОКАЗНИКА ОЦІНКИ СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЇХ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ	183
<i>Молодченко Денис Геннадійович</i> ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У БУДІВНИЦТВІ	186
<i>Моторна Ольга Ігорівна</i> ПРОБЛЕМИ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ	187

<i>Мохова Анастасія Олександрівна</i> ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАФТОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	190
<i>Печеник Софія Іванівна, Пугач Олександра Анатоліївна</i> ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМСТВА В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ.....	192
<i>Рибіна Дар'я Олегівна, Штепенко Катерина Павлівна</i> ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ.....	194
<i>Сівіцька Юлія Олександрівна</i> ПРОБЛЕМАТИКА ОЦІНКА ВАРТОСТІ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	197
<i>Свистун Людмила Анатольевна</i> ИННОВАЦИИ КАК СТРАТЕГИЧЕСКИЙ ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ-УЧАСТНИКОВ ЗЕРНОВОГО РЫНКА	199
<i>Соколова Наталія Олексіївна</i> ПРОБЛЕМИ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ	201
<i>Соловей Ярина Миколаївна</i> ШЛЯХИ СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ.....	204
<i>Тарадай Володимир Наумович</i> ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОСТІ РЕГІОНУ	206
<i>Терещенко Ігор Віталійович</i> НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ В УКРАЇНІ.....	208
<i>Токар Анна Іванівна</i> ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ	210
<i>Устьян Олександр Юрійович</i> ЕКОНОМІКА ВРАЖЕНЬ ЯК НОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ СФЕРИ ПОСЛУГ	212
<i>Шаповал Марія Володимирівна</i> ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ.....	214
<i>Шуватова Світлана Анатоліївна</i> ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ.....	216

Секція 5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

<i>Голозубова Дарья Володимирівна, Дахно Олена Миколаївна</i> ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	220
<i>Карасташ Владислава Ігорівна, Станович Вікторія Вікторівна, Птащенко Ліана Олександрівна</i> ПРОБЛЕМА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇЇ РОЗВ'ЯЗАННЯ	222
<i>Куделя Анна Василівна, Птащенко Ліана Олександрівна</i> ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ І ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА ЇХ АКТУАЛЬНІСТЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	224
<i>Притула Анастасія Іванівна, Крекотень Ірина Михайлівна</i> ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ.....	227
<i>Терещенко Александр Юрьевич</i> ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ЭКОНОМИКОЙ РЕГИОНА	230
<i>Ткаченко Тетяна Сергіївна, Ставнича Марина Миколаївна</i> ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	233
<i>Шабардіна Альона Михайлівна, Птащенко Ліана Олександрівна</i> РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ПІДВИЩЕННІ РІВНЯ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	235

Виходячи з цього можемо зробити висновок, що споживачі фінансових послуг мають лише базові знання та навички, використовують тільки найпростіші послуги, у фінансових питаннях довіряють родичам та знайомим, не відчують себе комфортно ані щодо фінансових послуг, ані щодо їх провайдерів. Це обумовлено низкою проблем:

- 1) відсутність у нормативно-правовій базі з питань регулювання ринків фінансових послуг положень щодо забезпечення захисту прав споживачів фінансових послуг;
- 2) недосконалість системи державного регулювання та нагляду за фінансовим сектором;
- 3) низький рівень інформаційної прозорості;
- 4) недосконала система вирішення спірних питань, пов'язаних з отриманням фінансових послуг [3].

Що можна зробити задля вирішення поставленої проблеми? Виходячи з вищезазначеного, пропонуємо впровадження таких заходів:

1. Забезпечення необхідного правового регулювання прав споживачів фінансових послуг. Необхідно вдосконалити законодавство, що регламентує права споживачів та механізм їх захисту, шляхом приведення його у відповідність з європейськими стандартами.

2. З метою підвищення рівня інформаційної прозорості – внесення змін до актів законодавства в частині встановлення безумовної вимоги забезпечення дотримання прав споживачів на повну та достовірну інформацію щодо послуги, її повної ціни та складових такої вартості, пов'язаних з такою послугою ризиків і відповідальності, а також права споживача відмовитися від подальшого її отримання.

3. Створення програми «Фінансова грамотність», яка б включала в себе:

- інформаційні блоки у формі соціальної реклами на телеканалах, листівки, статті в газетах щодо фінансових послуг;
- створення call-центру з інформування населення щодо фінансових послуг, де кожен бажаючий зміг би отримати повну, достовірну та неупереджену інформацію;
- створення спеціальних електронних ресурсів та бібліотек з метою забезпечення доступу населення до необхідної інформації щодо фінансових установ та послуг;

Впровадження цих заходів забезпечить підвищення фінансово-економічної грамотності населення, що сприятиме зростанню економічної стабільності країни в цілому.

Література:

1. Офіційний сайт ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
2. Офіційний сайт USAID Проект розвитку фінансового сектору (FINREP) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.finrep.kiev.ua/>
3. Роберт Бонд. Фінансова грамотність та обізнаність в Україні: Факти та висновки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/files/articles/1369/84>

УДК 336.01:005.94:314.145(477)

Куделя Анна Василівна,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка

Птащенко Ліана Олександрівна,

доктор економічних наук, професор кафедри фінансів і банківської справи

ФІНАНSOVA ГРАМОТНІСТЬ І ОБІЗНАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА ЇХ АКТУАЛЬНІСТЬ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Міжнародні організації аргументовано доводять, що фінансова освіта споживачів є тим фундаментом, що має підтримувати нормальне функціонування ринків капіталу та економіки в цілому. Особливо актуальним це питання є в країнах, які перейшли з централізованого планування до ринкової економіки.

Однак, як показують зарубіжні дослідження, навіть у найбільш економічно розвинутих країнах більшість населення має низький рівень фінансової обізнаності і часто завищує оцінку власних знань та навичок. Більшість споживачів у всьому світі недостатньо підготовлені для того, щоб управляти своїми фінансами та боргами.

Щоб повною мірою брати участь у світовій економіці, люди повинні мати доступ до фінансових послуг і розуміти, як ними користуватися на базовому і більш просунутому рівнях. У країнах, що пройшли трансформаційні процеси, найбільш гостро стоїть проблема доступу до банківських інструментів, які допомагають зберігати й інвестувати вільні грошові кошти. За розрахунками Світового економічного форуму в даний час частка населення планети, яка не має доступу до банківської системи, становить приблизно 4 млрд.

Фінансову грамотність можна визначити як здатність приймати обґрунтовані рішення і здійснювати ефективні дії в сферах, що мають відношення до управління фінансами, для реалізації життєвих цілей і планів у поточний момент та майбутні періоди

Фінансова грамотність включає три взаємопов'язаних елементи: установки, знання і навички.

Правильні установки – це базис фінансової грамотності. Мова йде про формування культури фінансової поведінки, яка починається з планування сімейного бюджету і вироблення стратегії реалізації потреб життєвого циклу.

Необхідні знання передбачають, насамперед, знання принципів та схем функціонування фінансового ринку, розуміння природи та функцій фінансових інститутів, інструментів, ази юридичної та податкової грамотності, розуміння меж відповідальності фінансових інститутів перед клієнтами і клієнтів перед фінансовими інститутами, володіння мінімальним фінансовим словником, включаючи поняття ризику і прибутковості, дисконтування, інфляції, розуміння відмінностей між готівкою і безготівковими платежами тощо.

Необхідні навички – вміння читати договір і розуміти інформацію, що міститься в ньому, порівнювати між собою пропозиції різних компаній, вміння подавати претензію або скаргу в тому випадку, якщо права особи порушені, вміння шукати і знаходити інформацію про стан фінансового ринку тощо[2].

Один із наглядних прикладів впливу грамотності населення в сфері фінансів на економіку – світова фінансова криза 2008 року. Вона бере витоки в іпотечній кризі в США, що почалася в 2006 році. «Іпотечна мильна бульбашка», заснована на кредитуванні осіб з низькими доходами, лопнула, що призвело до масових відмов від кредитних зобов'язань з боку позичальників і припинення видачі кредитів з боку банків. Спочатку повільно, потім все швидше, криза зі сфери нерухомості перейшла у реальну економіку, поширилася по США, потім по Азії і Європі, уповільнивши темпи розвитку світової економіки в цілому.

Люди, що володіють «здоровим фінансовим глуздом», приймають рішення, які дозволяють забезпечити особисту фінансову безпеку і власний добробут, внести вклад в економіку і сприяти сталому розвитку світової економічної системи.

За результатами першого всеукраїнського соціологічного дослідження «Фінансова грамотність та обізнаність в Україні» було встановлено, що понад 60% респондентів вважають себе фінансово грамотними (22% – «добре» чи «відмінно»: 41% – «задовільно»). Однак лише 22% респондентів змогли дати 5 чи 6 правильних відповідей на 7 простих математичних запитань, без яких неможливо управляти власними фінансами. 51% респондентів змогли відповісти правильно не більш як на три з запропонованих в анкеті запитань.

Кожен четвертий споживач мав негативний досвід користування фінансовими послугами, а до трійки лідерів за рівнем проблемності увійшли банківський депозит, споживчий кредит та банківська кредитна картка (29%, 28% та 23% від загальної кількості негативних випадків, відповідно). Тільки 16% респондентів вважає, що у випадку виникнення непорозуміння між споживачем та фінансовою установою, конфліктна ситуація буде вирішена на користь першого.

Результати дослідження також вказують, що більшість українців гадки не має до кого звертатися по інформацію чи допомогу у випадку суперечок із фінансовими організаціями. У відповідь на запитання до кого вони можуть звернутися по допомогу для вирішення спору з фінансовою установою, 31% населення назвали судові органи. 24% – уповноваженого у справах захисту прав людини (хоча ця особа не наділена повноваженнями опрацьовувати такі звернення), 22% не змогли надати відповідь, а 31% сказали, що до державного регулятора (по 11% – до Національного банку України та Держспоживстандарту, ще 8% – до Держфінпослуг).

Фінансовий стан більшості українців залишає бажати кращого. Близько 56% респондентів оцінюють фінансовий стан своєї родини як задовільний, а 32% – як поганий або дуже поганий. У цьому випадку «задовільний» означає дохід, якого досить, щоб придбати продукти харчування, одяг та товари тривалого користування, хоча на останні інколи коштів не стає. Більшість населення не живе в борг, 77% стверджують, що взагалі не мають боргів (а 19% визнали наявність заборгованості). Більшість з тих, хто взяв кредит, кажуть, що на платежі по кредиту витрачають від 20% до 30% свого доходу.

Як можна було й очікувати у країні з недостатньо розвиненими фінансовими ринками, українці мало цікавляться новинами з фінансового сектору. Трьома «фінансовими» питаннями, які відслідковує більшість населення, є динаміка індексу інфляції (20%), зміни у рівні пенсійного забезпечення (10%) та зміни цін на ринку нерухомості (10%).

Натомість понад 43% респондентів заявили, що зовсім не слідкують за фінансовими новинами. Трьома найчастіше згадуваними інформаційними джерелами є газети, журнали і ТБ (67%), знайомі (19%) та спеціалізовані сайти (17%). Однак коли йдеться про те, на якій компанії зупинити вибір для придбання фінансової послуги, кожен другий респондент звертається до порад своїх родичів або знайомих[1].

Діяльність з підвищення фінансової грамотності охопила весь світ. Підвищення рівня фінансової грамотності необхідне як для забезпечення стабільності фінансового сектору, так і для інформування споживачів (фізичних та юридичних осіб, населення) і підвищення їхньої відповідальності.

Дуже важливо забезпечити належну законодавчу та регуляторну базу, яка б підтримувала споживачів, коли вони прийматимуть фінансові рішення, спираючись на новізнання. Фінансова криза в Україні дала зрозуміти, що існує потреба у кращих стандартах розкриття інформації та реалізації фінансових послуг для споживачів.

Проект USAID FINREP, який першим розпочав діяльність з підвищення рівня фінансової грамотності в Україні, запровадив збалансовану стратегію, яка поєднує між собою концепцію фінансової просвіти, розвиток необхідних навичок та захист прав споживачів фінансових послуг.

FINREP-II – це п'ятирічна програма розвитку фінансового сектору (з жовтня 2012 по жовтень 2017 року), яка фінансується USAID і була розроблена з метою надання допомоги Україні у підвищенні стабільності фінансового сектору та відновленні довіри населення до фінансових ринків. Програма FINREP-II базуватиметься на успішних результатах роботи попереднього Проекту USAID/FINREP, який впроваджувався з жовтня 2009 по грудень 2012 року, та продовжить займатися вдосконаленням нормативно-правової бази фінансового сектору України, зміцненням ринку боргових цінних паперів та ринку акцій, а також підвищенням рівня освіченості та фінансової грамотності населення.

Разом зі Світовим банком ОЕСР USAID та FINREP-II в Україні впроваджується стратегія, спрямована на підвищення фінансової грамотності осіб, які мають обмежений доступ до фінансових послуг. Увагу буде зосереджено на освітніх програмах для дорослих з питань управління власними фінансами за участю приватного сектору та проведення пілотних проектів у місцевостях з обмеженим доступом до фінансових послуг.

USAID інтенсивно працює над розвитком системи захисту прав споживачів фінансових послуг в Україні, надаючи, зокрема, необхідну підтримку парламенту у розробці нормативно-правової бази. Окрім того, USAID допомагає у реформуванні системи

гарантування вкладів, інституційному посиленні Фонду гарантування вкладів за рахунок обміну досвідом з агентством зі страхування внесків США, організації спеціальних тренінгів для працівників ФГВФО, при підготовці підзаконних актів для імплементації прийнятого минулого року закону «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» тощо[3].

Для того, щоб навчити молоде покоління українців раціонально вибирати необхідні фінансові послуги, управляти власними фінансами та поводити себе відповідально у питаннях, які стосуються фінансів, FINREP запровадив пілотний проект з фінансової грамотності, розробивши спільно з Університетом банківської справи НБУ курс «Фінансова грамотність» для учнів 10-х класів. Програма курсу поділена на чотири основні блоки: «Гроші і фінанси», «Заощадження та інвестиції», «Запозичення» і «Страхування та власний бюджет». Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України затвердило викладання курсу на експериментальній основі як факультативного предмету на наступні сім років та офіційно схвалило програму та матеріали курсу.

Підвищення фінансової грамотності населення сприятиме зменшенню популярності накопичення готівкових заощаджень і буде стимулювати громадян більш активно відкривати банківські депозити, наслідком чого буде у т.ч. зниження кредитних ставок на ринку.

Банкам вигідніше видавати позику тому клієнту, який якісно проаналізував свої можливості щодо виконання кредитних зобов'язань. Окрім того, фінансово грамотні клієнти в принципі активно користуються банківськими послугами

Проблематика фінансової грамотності охоплює широке коло тем:

- обізнаність у питаннях банківських послуг і споживчого кредитування;
- управління власним бюджетом;
- управління фінансовими ризиками
- питання страхування;
- розуміння принципів інвестування та співвідношення між рівнем прибутковості і ризику;
- знання прав споживача і вимог обов'язкового розкриття інформації;
- планування пенсійного періоду і фінансового забезпечення основних подій життєвого циклу людини.

Розв'язання цих та інших проблем потребує системної політики, спрямованої на підвищення фінансової грамотності населення, розвитку системи фінансової освіти і зміцнення захисту прав споживачів фінансових послуг.

Література

1.Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

2.Роберт Бонд Фінансова грамотність та обізнаність в Україні: Факти та висновки [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/1369/84/finlit_survey_6dec2010_ua.pdf.

3.USAID Проект розвитку фінансового сектору (FINREP)[Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://www.finrep.kiev.ua/>.

УДК 336: 330.16: 316.422

Притула Анастасія Іванівна,

Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, студентка

Крекотень Ірина Михайлівна,

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів і банківської справи

ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОБІЗНАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ

Фінансова обізнаність – один із факторів фінансово-економічного зростання України, підвищення рівня доходів та зниження економічних ризиків країни. Інформаційне забезпечення фінансово-економічної обізнаності населення України є поштовхом до